

POSUDEK VEDOUCÍ RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno rigorosanta: Mgr. et Mgr. Jakub Fejfar
Téma a rozsah práce: Legalita realizace práva na sebeurčení národa formou unilaterální secese (118 s.)
Datum odevzdání práce: 05.10.2018

1. Aktuálnost (novost) tématu:

S ohledem na současnou politickou situaci je předložená rigorózní práce nepochybně aktuální. Nelze však říci, že se jedná o absolutně nové neprozkoumané téma. Nicméně autor nabízí náhled na problematiku z perspektivy roku 2018, což určitě přispívá k nosnosti výzkumu. Částečně se této problematice rigorosant věnoval ve své diplomové práci s názvem *Problematika de facto států na příkladu Severního Kypru a Náhorního Karabachu s přihlédnutím k judikatuře ESLP*.

2. Náročnost tématu:

Jde o poměrně náročné téma, které vyžadovalo prostudování relevantních mezinárodních smluv, judikatury a dokumentů „soft law“. Velký důraz byl kladen také na studium sekundární literatury, zejména pokud jde o teoretické ukotvení secesionismu. Autor se věnoval také rozboru praktických příkladů, a to zejména otázkám vyhlášení nezávislosti Abcházie, Náhorního Karabachu a Jižní Osetie. Mimo jiné odkazuje také na současnou práci Komise OSN pro mezinárodní právo, tedy na zprávu zvláštního zpravodaje KMP prof. Šturmy (Second report on succession of States in respect of State responsibility).

3. Hodnocení práce:

Rigorózní práce je rozdělena kromě úvodu a závěru do čtyř kapitol. V úvodu si autor klade za cíl „objasnit nakolik je v současnosti zásada sebeurčení národů použitelná jako argument pro unilaterální secesi a rovněž jaký je postoj teorie mezinárodního práva ke vztahu zásady sebeurčení národů a zásady celistvosti státu.“ Tento cíl odpovídá názvu práce a obecně lze konstatovat, že rigorosantu se podařilo tohoto cíle dosáhnout. V první kapitole se autor věnuje vysvětlení pojmů „národ“ a „stát“. Druhá kapitola popisuje osm teorií secese. V podkapitole 2.9. rigorosant přehledně shrnuje teoretické přístupy k secesi. Třetí kapitola má praktické zaměření.

Zde autor rozebírá příklady realizace práva na externí sebeurčení národů v podobě unilaterální secese. Mluví tak o vzniku Bangladéše, Chorvatska, Slovinska, Bosny a Hercegoviny a Černé hory, Kosova, Jižní Osetie, Abcházie a Náhorního Karabachu. Poslední čtvrtá kapitola rigorózní práce má název Vztah práva na sebeurčení národů a práva na územní celistvost státu v kontextu problematiky unilaterální secese. Zde se autor snaží poskytnout odpovědi na výzkumné otázky, které vedou k naplnění cíle této práce.

Po formální stránce lze poznamenat, že práce je napsaná odborným právnickým jazykem. Nicméně místy narazíme na překlepy, nejednotné formátování a drobné jazykové chyby. Dobrou úroveň má autorova práce s prameny a citovanou literaturou, avšak i zde narazíme občas na nepřesnost v citaci (viz s. 38). Ocenění zasluží seznam zkratk, který autor nabízí na straně 3. Mohl by ale být používán konzistentněji (viz s. 28). Celkově ale zmíněné připomínky nepřekážejí pochopení práce jako celku.

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Závěrem lze konstatovat, že se rigorosantu podařilo dosáhnout hlavního cíle práce. Na ústní obhajobě navrhuji zabývat se následujícími okruhy otázek:

1. S ohledem na analýzu jednotlivých případů vyhlášení nezávislosti různými územími, za jakých podmínek by mohla být z hlediska autora úspěšná unilaterální secese Katalánska?
2. Je právo na sebeurčení národa pořád ještě právem i v roce 2018? Uveďte prosím praktické příklady.
3. Jaké faktory přispívají k uznání nezávislosti nově vzniklého státu a jaké jsou naopak tomu překážkou?

5. Doporučení:

Posuzovaná práce svým obsahem i rozsahem splňuje podmínky kladené na rigorózní práci. Proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 23.11.2018

JUDr. Mgr. Alla Tymofeyeva Ph.D.

vedoucí rigorózní práce